

**Uchwała komisji habilitacyjnej z dnia 4 kwietnia 2023 r.
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne
wszczętym na wniosek dr Ewy Jończyk-Matysiak**

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN uchwałą nr 10-16/e-212/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668), oraz Załącznika nr 1 do uchwały nr 16/e-211/2022 Rady Naukowej Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN im. Ludwika Hirszfelda z 13 października 2022 r., w którym określono szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego przez Radę Naukową Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN im. Ludwika Hirszfelda, po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe, w tym cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych pod wspólnym tytułem: „Izolacja fagów do celów terapeutycznych oraz określenie wpływu czynników zewnętrznych na ich aktywność lityczną” stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki biologiczne. Biorąc także pod uwagę, że Habilitantka wykazała się istotną aktywnością naukową w więcej niż jednej instytucji naukowej komisja habilitacyjna wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Ewie Jończyk-Matysiak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy (głosów: 7 „za”, 0 „nie”, 0 „wstrzymujących się”).

UZASADNIENIE

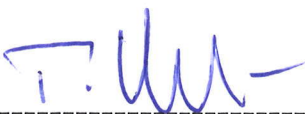
Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik stanowiący jej uzasadnienie.

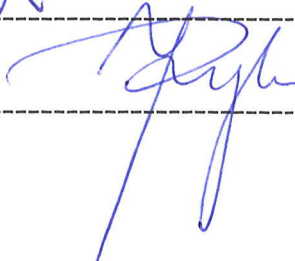
§ 2

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski – przewodniczący

dr hab. Jacek Rybka - sekretarz

Załącznik

do Uchwały Komisji Habilitacyjnej

**powołanej decyzją Rady Naukowej Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN
z dnia 8 grudnia 2022 r. w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania
dr. Ewie Jończyk-Matysiak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i
przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne**

Sylwetka Habilitantki

Dr. Ewa Jończyk-Matysiak jest absolwentką Wydziału Przyrodniczo-Technicznego Uniwersytetu Opolskiego, gdzie w roku 2005 uzyskała tytuł zawodowy licencjata a następnie w roku 2007 tytuł zawodowy magistra biologii, na podstawie pracy magisterskiej „Transformacja drożdżowym bankiem genów mutantów *aci Saccharomyces cerevisiae* należących do VIII grupy komplementacyjnej”. W latach 2007–2008 odbyła także podyplomowe studia z biotechnologii na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym Uniwersytetu Opolskiego, a następnie w latach 2016–2017 studia podyplomowe: Badania kliniczne metodologia, organizacja i zarządzanie, w Medycznym Centrum Kształcenia podyplomowego Uniwersytetu Jagiellońskiego. W roku 2015 uzyskała stopień doktora nauk biologicznych nadany przez Radę Naukową Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda PAN we Wrocławiu za rozprawę doktorską pt. „Wpływ preparatów bakteriofagowych na zdolność fagocytów do wewnątrzkomórkowego zabijania bakterii”, której promotorem był prof. dr hab. med. Andrzej Górski. Od roku 2009 do chwili obecnej dr Ewa Jończyk Matysiak zatrudniona jest w IITD PAN, w Samodzielnym Laboratorium Bakteriofagowym (od czerwca 2021: Laboratorium Bakteriofagowe, Zakład Terapii Fagowej), początkowo jako wykonawca w projektach badawczych realizowanych przez Laboratorium (luty 2009 – grudzień 2015), następnie jako specjalista biotechnolog (styczeń 2016 – wrzesień 2016) i wreszcie jako adiunkt (październik 2016 – do chwili obecnej).

Dr. Ewa Jończyk-Matysiak swoje kompetencje naukowe rozwijała także w czasie staży naukowych i szkoleń: w okresie 11.10.2021 – 12.11.2021 odbyła staż naukowy w Zakładzie Biogeochemii i Mikrobiologii Środowiskowej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, w okresie 01.02 – 30.04.2019: staż naukowy w firmie biotechnologicznej Pure Biologics Sp z o.o. (Wrocław), w okresie 15.10-25.10.2018: staż naukowy w formie warsztatów International Workshop in Biosafety Laboratory Management and Techniques Wuhan Institute of Virology, Wuhan, Chiny. Posiada także dyplomy siedmiu innych odbytych kursów i szkoleń zawodowych.

Ocena formalna nadesłanych materiałów

Komisja w składzie: prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski – przewodniczący, dr hab. Jacek Rybka – sekretarz, dr hab. Lidia Piechowicz – recenzent, dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej – recenzent, dr hab. Monika Radlińska – recenzent, prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki – recenzent, oraz dr hab. Egbert Piasecki – członek Komisji, zapoznała się z kompletem materiałów dotyczących postępowania habilitacyjnego dr. Ewy Jończyk-Matysiak: 1) wnioskiem do Rady Doskonałości Naukowej o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, 2) kopią dyplomu doktora nauk

biologicznych, 3) autoreferatem oraz wykazem osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, 4) kopiami publikacji stanowiących wskazane przez Habilitantkę osiągnięcie naukowe w postaci monotematycznego cyklu 5 artykułów naukowych, 5) oświadczeniami współautorów prac włączonych do cyklu powiązanych tematycznie publikacji 6) potwierdzeniami współpracy z jednostkami naukowymi i staży 7) wykazem publikacji Habilitantki oraz 8) danymi kontaktowymi.

Komisja stwierdziła, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

Recenzenci, dr hab. Lidia Piechowicz, dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej, dr hab. Monika Radlińska oraz prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki, sporządzili recenzje, które zawierają jasno określoną i jednoznacznie pozytywną ocenę zarówno monotematycznego cyklu 5 artykułów naukowych dr. Ewy Jończyk-Matysiak, jak i jej pozostałych osiągnięć w postaci dorobku naukowego. **Członkowie** komisji: dr hab. Egbert Piasecki oraz dr hab. Jacek Rybka sporządzili również krótkie opinie, w których wyrazili swoją pozytywną ocenę osiągnięcia naukowego dr. Ewy Jończyk-Matysiak, jak i jej dorobku naukowego. Wszyscy członkowie Komisji habilitacyjnej zapytani o konieczność przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego dr Ewy Jończyk-Matysiak uznali, że nie ma takiej potrzeby.

Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci cyklu powiązanych tematycznie publikacji.

Osiągnięciem naukowym jest opatrzony syntetycznym omówieniem jednotematyczny cykl 5 publikacji (3 prace oryginalne, 2 prace przeglądowe) zatytułowany: **”Izolacja fagów do celów terapeutycznych oraz określenie wpływu czynników zewnętrznych na ich aktywność lityczną”**, opublikowanych w latach 2015 - 2022 w czasopismach naukowych z listy JCR o sumarycznym współczynniku wpływu (IF) wynoszącym **22,409 i pkt MNiSW=335**. Współczynnik wpływu (IF) dla poszczególnych publikacji z cyklu to odpowiednio: 4,076; 3,767; 2,93; 5,818; 5,818. Prace oryginalne zostały opublikowane w: *Journal of Immunology Research* (2015) oraz *Viruses* (2021 i 2022), a prace przeglądowe zostały opublikowane w *Frontiers in Microbiology* (2016) i *Expert Review of Anti-Infective Therapy* (2019). Habilitantka w 4 publikacjach cyklu jest **autorem korespondencyjnym**, w 3 z nich jest jednocześnie **pierwszym autorem i autorem korespondencyjnym**. W 2 pracach jest odpowiednio **drugim autorem** lub **ostatnim**. Świadczy to o roli Habilitantki, zarówno na etapie planowania koncepcji tych prac jak i o udziale w procedurach eksperymentalnych, a także analizy i opracowania wyników, redagowania ostatecznej wersji manuskryptów oraz przygotowania odpowiedzi dla recenzentów. Wkład ten został przez Habilitantkę w sposób opisowy przedstawiony w złożonej dokumentacji. Tam też zostały umieszczone oświadczenia współautorów tych prac.

Zestaw przedstawionych do oceny prac, stanowiących osiągnięcie naukowe dr Ewę Jończyk-Matysiak, to cykl związany z zagadnieniem pozyskiwania i charakterystyki bakteriofagów do celów terapeutycznych ze szczególnym uwzględnieniem wpływu czynników zewnętrznych (środowiskowych, fizjologicznych) na zdolność fagów do zachowania ich aktywności litycznej. W sytuacji kryzysu antybiotykoterapii i coraz częstszego pojawiania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz szerzenia się nawracających infekcji bakteryjnych (m.in. dróg moczowych) stanowiących coraz poważniejszy

problem społeczny i medyczny, izolacja i kompleksowa charakterystyka fagów o potencjalnym zastosowaniu terapeutycznym stanowi obiecującą perspektywę zwalczania tych zakażeń. Zastosowanie fagów w leczeniu wiąże się nie tylko z kwestią ich skuteczności i bezpieczeństwa, ale także ze zdolnością fagów zawartych w preparacie do zachowania aktywności litycznej zarówno podczas jego przechowywania, jak i po podaniu (tzn. w miejscu infekcji). Przedstawione osiągnięcie naukowe dowodzi, że zastosowane metody poszukiwania, izolacji, jak i namnażania fagów powinny być dobierane indywidualnie, fagi przeznaczone do celów terapeutycznych powinny być charakteryzowane pod kątem jak największej liczby potencjalnych czynników inaktywujących z uwzględnieniem potencjalnej drogi podania oraz formę przewidzianego do zastosowania preparatu (płynna, emulsja, fagi kapsułkowane, maści, tabletki) a także, że stosowanie fagów nie obniża zdolności fagocytów krwi obwodowej, wyizolowanych od chorych poddanych terapii fagowej, do wewnątrzkomórkowego zabijania bakterii, a w przypadku pewnych bakterii można nawet obserwować korektę upośledzonego procesu zabijania bakterii. Analiza czynników wpływających na stabilność i aktywność preparatów fagowych wskazuje, że fagi przeciwko *Paenibacillus larvae* należy przechowywać w temp. co najwyżej 4°C w formie lizatu, preparaty fagów oczyszczonych charakteryzują się słabszą stabilnością w warunkach przechowywania, dodatek nośnika cukrowego nie powoduje utraty aktywności cząstek fagowych w preparacie zawierającym fagi przeciwko *P. larvae* a dodatek krioprotektanta (cukru) zabezpiecza fagi *P. larvae* poddane liofilizacji przed inaktywacją podczas przechowywania, analiza genetyczna tych fagów wykluczyła obecność genów toksyn oraz genów kodujących oporność na antybiotyki, więc mogą być one stosowane w leczeniu infekcji pszczół. Z kolei analiza fagów swoistych przeciwko bakteriom z rodzaju *Enterobacter* wykazała, że środki powierzchniowo czynne i dezynfekcyjne, podobnie jak nanocząsteczki srebra i miedzi nie powodują utraty aktywności przez fagi *Enterobacter* po inkubacji, jednocześnie wielokrotne rozmrażanie lizatów zawierających fagi swoiste wobec bakterii z rodzaju *Enterobacter* nie przyczynia się do istotnego spadku miana fagów w preparacie. Dodatkowo pokazano, że fagi te pozostają aktywne w moczu, co jest istotnym spostrzeżeniem w przypadku zastosowania tych preparatów w leczeniu infekcji układu moczowego i prób ich zastosowania dopęcherzowego.

Recenzenci w tym postępowaniu: dr hab. Lidia Piechowicz, dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej, dr hab. Monika Radlińska oraz prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki w swoich opiniach pozytywnie ocenili wartość naukową prac stanowiących osiągnięcie naukowe, podkreślając, że zostały one opublikowane w czasopismach naukowych o uznanej renomie oraz, że wnoszą one wkład w rozwój dyscypliny nauki biologiczne.

Dr hab. Lidia Piechowicz w swojej recenzji osiągnięcia naukowego stwierdziła, że osiągnięcie naukowe dr Ewy Jończyk-Matysiak wpisuje się w trendy badawcze nauki polskiej i międzynarodowej, oraz wnosi znaczny wkład w rozwój nauk biologicznych. Wiedza, na temat bakteriofagów niszczących patogeny bakteryjne ludzi, wraz z istotnymi informacjami praktycznymi dotyczącymi preparatów fagowych, jest cenna głównie w ich terapeutycznym zastosowaniu. Recenzentka stwierdziła, że pierwsze autorstwo oraz pozycja autora korespondencyjnego Habilitantki w przedstawionych do oceny publikacjach świadczy o wiodącym Jej udziale

w powstaniu dzieła. Prace wchodzące w skład osiągnięcia zastały zacytowane łącznie ponad 100 razy, co wskazuje, że temat jaki podjęta Habilitantka nie jest niszowy i wzbudza zainteresowanie w świecie nauki. W swojej ocenie prac eksperymentalnych, wchodzących w skład przedstawionego osiągnięcia podkreśliła, że w pracy [3] uzyskane wyniki są bardzo cenne w obszarze badań nad oddziaływaniami między bakteriofagami a układem immunologicznym pacjenta. Wskazują bowiem na możliwość praktycznego zastosowania bakteriofagów, gdyż potwierdzają bezpieczeństwo ich użycia, szczególnie u pacjentów z pierwotną czy wtórną immunosupresją. Praca [4] wnosi cenne rezultaty, gdyż zgnilec amerykański jest chorobą przynoszącą duże straty w pasiekach, a przy zakazie stosowania antybiotyków u zwierząt, bakteriofagi stają się realną opcją ograniczenia rozprzestrzeniania się tej choroby. Także badania przedstawione w pracy [5] Recenzentka oceniła wysoko, ze względu na ważny aspekt wysiłków, związany z walką z patogenami wielolekoopornymi.

W ocenie Recenzentki wartość publikacji włączonych w cykl habilitacyjny obniżają jednak niewyjaśnione kwestie udziału Habilitantki w eksperymentach badawczych oraz kwestie związane z wynikami pracy doktorskiej: w opisie dotyczącym pracy [3] autoreferatu Habilitantka stwierdziła „Praca prezentująca część wyników uzyskanych podczas realizacji badań w ramach mojej pracy doktorskiej”. Wg Prof. Piechowicz Habilitantka nie wskazała wyraźnie, jaką część wyników z pracy doktorskiej włączyła w osiągnięcie habilitacyjne, podobieństwo tytułów publikacji [3] i pracy doktorskiej Habilitantki sugerują, że część ta była znaczna. Dodatkowo duża liczba współautorów publikacji [4], oraz niespójność informacji, dotyczących wkładu dr Jończyk-Matysiak w powstanie tej pracy, przedstawionych w autoreferacie w stosunku do informacji podanej w samej pracy utrudnia ustalenie, jaki jest procentowy udział Habilitantki w realizacji badań i w powstaniu dzieła.

Dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej w swojej recenzji oceniła, że wnioski i rezultaty pochodzące z prac przedstawionych jako osiągnięcie habilitacyjne odpowiadają założonym celom, wnosząc do dyscypliny wiedzę w zakresie wpływu czynników zewnętrznych na zdolność fagów do zachowania ich aktywności litycznej. Wiedza ta posiada przede wszystkim aspekt praktyczny (techniczny), jako że wykorzystana zapewne będzie w tworzeniu preparatów fagowych dla leczenia rozmaitych chorób. Zwłaszcza trzecia praca [3] w cyklu publikacyjnych wskazanym jako osiągnięcie habilitacyjne Habilitantki jest pracą oryginalną, której wyniki są w ocenie Recenzenta bardzo cenne, wskazujące na obniżenie zdolności bakteriobójczych fagocytów, a zastosowanie lizatów fagowych nie powoduje dalszego pogłębiania się tego deficytu. Wynik ten ma ważne implikacje praktyczne, jako że potwierdza bezpieczne zastosowanie preparatów fagowych. Recenzentka stwierdziła, że zbyt oszczędne opisanie roli i autorskiego wkładu Habilitantki w powstawanie prac wchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego nie pozwala na pełną ocenę tego wkładu, podczas gdy analiza tych informacji zawartych bezpośrednio w pracach pokazuje znacznie szerszy Jej udział w ich powstawaniu, widoczna jest także ewolucja tego wkładu w czasie. Według Recenzentki Habilitantka niepotrzebnie dużo miejsca w swoim autoreferacie poświęca omówieniu dwu prac przeglądowych [1] i [2]: o ile zawarcie w cyklu publikacyjnym jednej pracy przeglądowej jest odpowiednie, a nawet wskazane, o tyle dwie stanowią już nadwyżkę znacznie zabierając miejsce wynikom oryginalnym, które powinny stanowić

podstawę i serce osiągnięcia, w cyklu powinna zostać jedynie praca druga, która jest nowsza, a Habilitantka jest w niej pierwszym Autorem.

W podsumowaniu Recenzentka stwierdziła, że przedstawione do oceny osiągnięcie habilitacyjne dr Ewy Jończyk-Matysiak wnosi wkład w rozwój dyscypliny nauki biologicznej, choć jest on stosunkowo niewielki, biorąc pod uwagę charakter prac przedstawionych w osiągnięciu habilitacyjnym: uboga konstrukcja osiągnięcia habilitacyjnego (aż dwie prace przeglądowe i trzy oryginalne), wnosi do nauki nowe dane, jednakże ograniczone do głównie technicznych elementów charakteryzujących wybrane bakteriofagi. Nie ma jednak wątpliwości, że i ta wiedza jest potrzebna dla umacniania i rozwoju pracy nad bakteriofagami.

Dr hab. Monika Radlińska stwierdziła, że tematyka badawcza dr Jończyk-Matysiak jest niezwykle ważna i wychodzi naprzeciw potrzebom zdrowotnym współczesnego świata, z uwagi na fakt, że obecnym wyzwaniem naukowym jest ustalenie właściwych sposobów przekształcenia fagów w preparaty medyczne, ustalenia sposobów podania przy zachowaniu ich jak najdłuższej trwałości i skuteczności. W ocenie Recenzentki pierwsze dwie prace przeglądowe są bardzo solidnym przeglądem literatury a także prezentują własne doświadczenia pracowników ośrodka fagoterapii jakim jest IITD PAN. Systematyczny, a przede wszystkim krytyczny przegląd literatury zrobiony przez eksperta w dziedzinie jest niezwykle cennym źródłem wiedzy zebranych w jednym miejscu, dla osób poszukujących takich informacji, chociaż należy zwrócić uwagę, że artykułów takich powstaje obecnie dużo, nawet autorstwa pracowników IITD PAN, i trudno dopatrzeć się w nich unikatowości.

Z uwagi na fakt, że prace te są artykułami wieloautorskimi, Recenzentka ma pewne zastrzeżenia co do udziału Habilitantki w powstaniu pracy [1], w autoreferacie udział ten określony jest jako znaczący, jednak prawie wszyscy współautorzy (poza prof. Górskim) napisali w oświadczeniach, że brali udział w przygotowaniu manuskryptu oraz jego poprawkach. Korzystniej byłoby, aby wkład ten został określony albo procentowo, albo ze wskazaniem konkretnych części pracy. W pracy [2] dr Jończyk-Matysiak jest pierwszym i korespondencyjnym autorem i jej wiodący udział w powstaniu tej pracy nie budzi wątpliwości.

W opinii Recenzentki spośród trzech prac eksperymentalnych praca [4] jest najciekawsza w cyklu. Jest ona efektem realizacji przez jednostkę macierzystą Habilitantki projektu finansowanego przez NCBiR, którego celem było opracowanie i wdrożenie nowatorskiego preparatu bakteriofagowego przeznaczonego do profilaktyki i leczenia zgnilca amerykańskiego (złośliwego) oraz zgnilca europejskiego występujących u larw pszczoł miodnych. Zgnilec amerykański jest jedyną chorobą pszczoł podlegającą w Polsce obowiązkowi zwalczania na mocy ustawy. Niezwykła stabilność przetrwalników *Paenibacillus larvae* jest przyczyną stosowania radykalnych metod ograniczenia tej choroby, przez zniszczenie całego zakażonego ula a nawet pasieki. W poszukiwaniu skutecznego antidotum zaangażowanych jest wiele naukowych jednostek na całym świecie, szereg z nich upatruje rozwiązania w użyciu fagoterapii. Recenzentka podkreśla, że choć badania takie prowadzone są na świecie, to ich podjęcie jest w Polsce unikatowe. Efektem przeprowadzonych przez dr Jończyk-Matysiak i współpracowników badań było wyizolowanie i scharakteryzowanie (w szczególności potencjału litycznego) pięciu fagów aktywnych wobec *Paenibacillus larvae*, zbadanie wpływu fagów na

pszczoły miodne w warunkach laboratoryjnych, następnie opracowanie preparatu do zapobiegania i leczenia tej choroby. Przeprowadzono również wstępne badania bezpieczeństwa na zdrowych pszczołach, które sugerowały, że zastosowany preparat fagowy jest nieszkodliwy.

Zastrzeżenie Recenzentki budzi fakt, że prace badawcze, których wyniki zawiera artykuł [3], zostały wykonane podczas realizacji pracy doktorskiej przez Habilitantkę. Chociaż obecnie dopuszcza się włączenie w cykl artykułów wyniki wygenerowane podczas realizacji pracy doktorskiej, to w opinii Recenzentki lepiej tego unikać z uwagi na trudność w udowodnieniu samodzielnej odpowiedzialności za pomysł badań czy koncepcję ich realizacji. Finansowanie badań w pracy [3] z funduszy trzech projektów, otrzymanych przez Zespół przed lub na początku zatrudnienia dr Jończyk-Matysiak w IITD PAN, wskazuje, że za większość koncepcji tych badań odpowiada promotor rozprawy doktorskiej dr Jończyk-Matysiak, profesor dr hab. n. med. Andrzej Górski. Recenzentka stwierdziła, że zaskakujący też jest brak wskazania udziału Habilitantki w przeprowadzonych eksperymentach, mimo że stanowiły jej pracą doktorską, jednak pozostałe elementy Jej merytorycznego udziału: analiza i interpretacja wyników, wiodący udział w przygotowaniu manuskryptu, a także jego poprawkach po procesie recenzji, nie budzą zastrzeżeń.

W podsumowaniu Recenzentka stwierdza, że cały cykl pięciu artykułów naukowych jest powiązany tematycznie, a jego tytuł został właściwie dobrany. Dwa artykuły przeglądowe tego cyklu bez wątpienia stanowią kompendium wiedzy dla osób zainteresowanych tą tematyką, z kolei prace eksperymentalne wykorzystują tę wiedzę i dostarczają kolejnych danych dotyczących demonstracji stabilności testowanych bakteriofagów w sytuacjach naśladujących docelowe miejsca ich aplikacji czy docelowego działania, wskazujące na bezpieczeństwo ich użycia, a także niekolidowanie z naturalnymi wewnątrzkomórkowymi antybakteryjnymi mechanizmami obronnymi.

Prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki w swojej recenzji stwierdza, że ogólnie podejście badawcze Autorki lokuje się w tematyce globalnego zjawiska narastającej oporności drobnoustrojów na leki, którego skutki odczuwane są w codziennej praktyce lekarskiej. Publikacje których współautorką jest Habilitantka, wpisują się w przedstawiony powyżej nurt badań z akcentem na stronę praktyczno-eksperymentalną w rozumieniu doskonalenia techniki aplikacji i optymalizacji efektów litycznych bakteriofagów. Zaprezentowane umiejętności wykorzystania bakteriofagów w konkretnych przypadkach (pacjent zakażony enterokokami, zakażone pszczoły) potwierdzają możliwości wykorzystania tej metody w szerszej praktyce terapeutycznej. Dwie prace, wchodzące w skład przedstawionego osiągnięcia naukowego, są publikacjami przeglądowymi. Według Recenzenta praca [1] wykracza ponad konwencjonalne artykuły tego typu, autorka dzieli się swoimi praktycznymi doświadczeniami: pracy laboratoryjnej a dodatkową wartością są między innymi zawarte spostrzeżenia i sugestie dotyczące możliwości poszerzenia spektrum litycznego fagów czy zjawiska synergizmu fagów w preparacie. Z kolei w pracy [2] autorka uzupełnia dane literaturowe o własne doświadczenia, włączając skład i formę ostatecznego preparatu przeznaczonego do stosowania, wskazując metody udoskonalenia procesu podawania fagów w celu obniżenia narażenia fagów na destrukcję przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego miana w miejscach ich działania. Publikacja ta wnosi do

dotychczasowego piśmiennictwa cenne wartości. Jak twierdzi Recenzent, obydwie publikacje przeglądowe dowodzą bardzo dobrego przygotowania Autorki, stanowią mocny fundament, bazę koncepcyjną do realizowania badań oryginalnych, chociaż uwagę czytelnika zwraca wysoka liczba współautorów, co nie jest spotykane w publikacjach przeglądowych. Trzy pozostałe prace tworzące przedstawione osiągnięcie naukowe to prace doświadczalne. Recenzent omawia uzyskane wyniki, podkreślając, że zwłaszcza w pracy [3] cennym nurtem projektu są badania aktywności fagów z dodatkiem nanocząstek miedzi i srebra (dostępnymi, komercyjnymi) z zaobserwowanym podniesieniem skuteczności działania fagów, wskazując jednocześnie na duży potencjał rozwojowy tej tematyki. W opinii recenzenta wyniki uzyskane przez Habilitantkę mają dużą wartość naukową w rozumieniu praktyki laboratoryjnej, technologii preparatów fagowych i wynikającej z tego praktyki klinicznej. Fakt opublikowania ich w prestiżowych periodykach naukowych wysoko indeksowanych w międzynarodowych bazach danych jest dodatkowo pośrednim dowodem uznania ich wartości naukowych. Co więcej, zaprezentowane oryginalne wyniki są inspiracją do rozwijania badań we wskazanych kierunkach. Dodatkową wartością jest ich potencjał aplikacyjny, który otwiera perspektywę pozyskania oczekiwanych leków przeciwbakteryjnych, szczególnie w czasie pandemii lekooporności wśród patogennych drobnoustrojów.

Niezależnie od wartości zgłoszonych publikacji uwagę recenzenta zwraca podobieństwo tytułów pracy doktorskiej Habilitantki oraz publikacji [3]: Habilitantka w autoreferacie wyjaśnia, że publikacja ta zawiera część wyników uzyskanych w czasie wcześniejszych badań ale nie ujętych w doktoracie, co mimo wszystko rzutuje negatywnie na stopień oryginalności przedstawionej pracy i nie pozwala Recenzentowi uznać jej za w pełni oryginalną. Jest to bowiem niezgodne z zasadą zgłaszania wcześniejszych osiągnięć (przed doktoratem) do osiągnięcia habilitacyjnego. W związku z tym Recenzent stwierdza, że jako publikacje oryginalne może uznać tylko dwie z trzech zgłoszonych. Uwagę recenzenta zwraca również bardzo wysoka liczba autorów publikacji, co nie pozwala wymiennie ocenić wkładu intelektualnego habilitantki w kreowanie koncepcji i w efekt końcowy prowadzonych badań.

W podsumowaniu Recenzent stwierdza, że tematyka badawcza przedstawionego osiągnięcia naukowego jest ważna i pożądana z uwagi na perspektywę aplikacyjną ich wyników, a przygotowanie merytoryczne oraz praktyczne umiejętności zawodowe Habilitantki są na bardzo wysokim poziomie, stanowią mocny fundament pracy eksperymentalnej i roszą Jej dalszy pozytywny rozwój naukowy.

Dr hab. Egbert Piasecki, członek Komisji, w swojej opinii stwierdził, że przedstawiony cykl publikacji jest spójny tematycznie, adekwatny w treści z tytułem osiągnięcia habilitacyjnego. Oświadczenia podpisane przez Habilitantkę i współautorów wskazują, że wkład koncepcyjny i realizacyjny Habilitantki był znaczący, co odpowiada wymaganiom stawianym przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego. Prof. Piasecki zauważa, że praca [3] nosi tytuł tożsamy z tytułem rozprawy doktorskiej Habilitantki obronionej w marcu tego samego roku, co budzi pewien niepokój, gdyż praca doktorska jest kierowana przez promotora i stanowi zwykle odzwierciedlenie wkładu promotora w rozwój dyscypliny, jednak zważywszy na fakt, że obecne ustawodawstwo nie wyklucza włączania do osiągnięcia habilitacyjnego wyników uzyskanych przed

uzyskaniem stopnia doktora, a publikacja stanowi zapoczątkowanie cyklu prac, uważa, że można przyjąć taką koncepcję osiągnięcia habilitacyjnego.

Dr hab. Jacek Rybka, członek Komisji, stwierdza w swojej opinii, że przedstawione przez Habilitantkę oświadczenia współautorów potwierdzają Jej istotny wkład w powstanie prac wchodzących w skład cyklu. Pewną wątpliwość formalną budzi informacja, że praca [3] prezentuje część wyników uzyskanych podczas realizacji pracy doktorskiej przez habilitantkę, jednak z uwagi na fakt, że wyniki te stanowią tylko część włączonej do osiągnięcia pracy, a dodatkowo przepisy dopuszczają na włączanie do osiągnięcia habilitacyjnego wyników, które uzyskano przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora, Prof. Rybka uznaje, że praca ta może stanowić pełnoprawną część osiągnięcia habilitacyjnego.

W podsumowaniu Komisja stwierdziła, że osiągnięcie naukowe dr. Ewy Jończyk-Matysiak, przedstawione w postaci cyklu 5 publikacji, w pełni odpowiada kryteriom stawianym kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Ocena aktywności naukowej i całości dorobku naukowego

Z dokumentacji przedstawionej w tym postępowaniu wynika, że Habilitantka w swoim całkowitym dorobku naukowym jest współautorką **44** publikacji (13 prac oryginalnych i 31 prac przeglądowych): posiada współautorstwo **5** artykułów naukowych wchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego, **33** innych artykułów opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora oraz **6** artykułów sprzed uzyskania stopnia doktora. Sumaryczny **IF** całkowitego dorobku naukowego według listy JCR wynosi **178,097**, na dzień 29.07.2022 łączna liczba cytowań publikacji to **1662** na podstawie bazy Web of Science (**1522** bez autocytowań) oraz **1714** na podstawie bazy Scopus (**1714** bez autocytowań), a **Indeks Hirscha = 22** (zarówno według bazy Web of Science i Scopus, stan na dzień 8.02.2022). Łączna liczba punktów MEiN publikacji wynosi 2281. Habilitantka jest także współautorką rozdziału w monografii naukowej, oraz współtwórcą 1 krajowego patentu przyznanego 1 krajowego zgłoszenia patentowego.

Habilitantka prezentowała wyniki swoich badań w postaci **6** prezentacji ustnych na konferencjach międzynarodowych, **5** na konferencjach krajowych, **17** prezentacjach plakatowych na konferencjach krajowych i zagranicznych.

Ponadto dr Jończyk-Matysiak jest beneficjentką szeregu nagród zespołowych Dyrektora IITD PAN (za opublikowanie w latach 2017-2019 pracy przeglądowej o największej liczbie cytowań; za opublikowanie w latach 2017-2019 pracy oryginalnej o najwyższej liczbie cytowań; za opublikowania pracy przeglądowej o najwyższym współczynniku wpływu (IF) w roku 2017), wyróżnienia w konkursie im. Prof. K. Bassalika na najlepsze polskie prace mikrobiologiczne opublikowane w 2015 roku, oraz Polskiej Nagrody Innowacyjności za realizowany projekt POIG.

W swoim dorobku naukowym dr Ewa Jończyk-Matysiak ma również przygotowywanie recenzji manuskryptów dla szeregu czasopism naukowych: łącznie 19 recenzji przygotowanych w latach 2015-2022 (Nature Communications, Archives of Virology, Viruses, Antibiotics, Archives of Virology Scientific Reports, Expert Review of Anti-infective, Therapy, Microorganisms, BMC Research Notes, Virologica Sinica, Molecular Biology Reports, PHMD 2018 i Molecular and Cellular Probes), oraz recenzję grantu.

Dr hab. Lidia Piechowicz w swojej recenzji odnoszącej się do dorobku naukowego dr Ewy Jończyk-Matysiak wyszczególniła główne obszary Jej działalności naukowo-badawczej: bakteriofagi jako modulator czynności komórek eukariotycznych oraz układu odpornościowego (6 publikacji), status terapii fagowej w Polsce i na świecie (5 prac), możliwości zastosowania fagów w leczeniu bakteryjnych zakażeń w dermatologii, stomatologii, transplantologii czy alergologii (8 prac), zrozumienie molekularnych mechanizmów aktywności fagów (2 prace), hipotezy dotyczące „pozabakteryjnego” zastosowania fagów (phage repurposing) (9 publikacji), odpowiedź układu odpornościowego na fagi zastosowane w terapii (4 prace). Recenzentka stwierdziła, że prace prowadzone przez Habilitantkę mają także szerszy wymiar, obejmując również obszary nowych możliwości zastosowania fagów, w tym w schorzeniach niebakteryjnych, jako środki immunostymulujące czy przeciwzapalne. Jest to problematyka mało zgłębniona, wymagająca znacznej znajomości obszaru badań nad bakteriofagami i otwartości na nowe wyzwania. Na uwagę zasługuje również aktywność Habilitantki związana z pozyskiwaniem środków na prowadzenie badań (6 projektów, w tym 1 jako kierownik).

Recenzentka ocenia, że sejentometryczne podsumowanie całego dorobku dr Ewy Jończyk-Matysiak jest imponujące, chociaż większość z tych prac to prace przeglądowe (31 prac), a tylko niewielka część to publikacje oryginalne (13 publikacji). W konkluzji Prof. Piechowicz stwierdza, że Habilitantka jest aktywnym członkiem społeczności naukowej, z doświadczeniem i dojrzałością do samodzielnej pracy naukowej, spełniając wymagania ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w stopniu zadawalającym.

Dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej w swojej recenzji podsumowuje, że badania dr Ewy Jończyk-Matysiak dotyczyły roli fagów jako modulatorów czynności komórek eukariotycznych oraz układu odpornościowego; statusu terapii fagowej w Polsce i na Świecie; możliwości zastosowania fagów w leczeniu schorzeń wywołanych przez bakterie w różnych dziedzinach medycyny; zrozumienia molekularnych mechanizmów aktywności fagów oraz „pozabakteryjnego” zastosowania fagów, a także odpowiedzi układu odpornościowego na fagi zastosowane w terapii. Oceniając osiągnięcia naukowe dr Ewy Jończyk-Matysiak, Recenzentka zauważa, że wyłączając prace przedstawione jako osiągnięcie habilitacyjne, Habilitantka jest współautorem 39 artykułów naukowych, z czego 29 to prace przeglądowe i tylko 10 to prace oryginalne, podsumowuje stosunek ten powinien być odwrotny, na korzyść prac oryginalnych, dodatkowo są to prace wieloautorskie, a Habilitantka rzadko jest w nich pierwszym czy ostatnim Autorem. Fakt, że Habilitantka była autorem prezentującym jedynie 3 doniesienia konferencyjne, Recenzentka ocenia jako słaby wynik na tym etapie rozwoju naukowego. W podsumowaniu pozostałych osiągnięć naukowych Habilitantki Recenzentka stwierdza, że są one skromne, a także udział dr Ewy Jończyk-Matysiak w ich powstawaniu nie jest prominentny.

Dr hab. Monika Radlińska stwierdza, że Dorobek naukowy dr Jończyk-Matysiak (z wyłączeniem prac z cyklu) jest ilościowo dobry, jest bowiem współautorką 39 artykułów, przy czym udział publikacji o charakterze przeglądowym jest w nim dominujący (29), z dziesięcioma pracami eksperymentalnymi, w siedmiu takich artykułach, które ukazały się już po doktoracie, dr Jończyk-Matysiak nie jest ani pierwszym, ani ostatnim, ani korespondencyjnym autorem, jest natomiast autorem korespondencyjnym w sumie w 5 (w tym po doktoracie w 4) pracach przeglądowych, które dotyczą zastosowania fagoterapii w różnych schorzeniach wywołanych infekcją bakteryjną (dermatologicznych,

stomatologicznych, alergicznych i tych będących konsekwencją transplantacji). W zasadzie wszystkie publikacje dr Ewy Jończyk-Matysiak są związane z możliwością zastosowania bakteriofagów w różnego typu terapiach, dotyczą oddziaływań między fagami a komórkami eukariotycznymi czy molekularnych mechanizmów aktywności fagów. Prace te zostały opublikowane w czasopismach zagranicznych o zróżnicowanym współczynniku wpływu (nie mniej niż 2,9). Prace są wieloautorskie, ale wkład Habilitantki w ich powstanie nie został podany. Recenzentka stwierdza, że łączny współczynnik oddziaływania IF dorobku naukowego włączając prace stanowiące osiągnięcie naukowe dr Jończyk-Matysiak, wynoszący 178,097, oraz liczbę cytowań: 1522 (WoS) i aktualny indeks Hirscha równy 22, to bardzo dobre wskaźniki naukometyczne na tym etapie kariery naukowej, potwierdzające istotne znaczenie prac naukowych, w które zaangażowana jest Habilitantka.

Recenzentka zauważa, że z załączonych materiałów nie wynika, aby Habilitantka odbyła staż zagraniczny, natomiast podnosiła Ona swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w trzech szkoleniach: 10-dniowych warsztatach International Workshop on Biosafety Laboratory Management and Techniques w Wuhan Institute of Virology w Chinach), trzymiesięcznym stażu (2019) w spółce Pure Biologics S.A., oraz 1-miesięcznym szkoleniu w pracy z patogenami roślin w Zakładzie Biogeochemii i Mikrobiologii Środowiskowej Uniwersytetu Wrocławskiego (2021). O chęci do stałego doskazywania się i rozszerzania własnych umiejętności świadczą też ukończone przez dr Jończyk-Matysiak studia podyplomowe z biotechnologii (Uniwersytet Opolski) i badań klinicznych (Uniwersytet Jagielloński), a także liczne kilkudniowe kursy i szkolenia. Prof. Radlińska dostrzega jednocześnie lukę w działalności naukowej dr Jończyk-Matysiak, związaną z brakiem współprac zagranicznych, co być może być konsekwencją wymienionego braku staży zagranicznych, czy też skromnego stopnia prezentacji swoich badań na konferencjach zagranicznych.

Recenzentka pomimo wątpliwości, czy współpracę z różnymi innymi, niż IITD PAN, jednostkami naukowymi (Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu, Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk), która zaowocowała wspólną publikacją czy doniesieniem zjazdowym można uznać za wymaganą „istotną aktywność naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”, przyjmuje, że w opinii Rady Doskonałości Naukowej pojęcie „aktywność naukowa” należy rozumieć szeroko, i akceptuje wypełnienie tego warunku. Z kolei wykonanie 18 recenzji dla międzynarodowych pism naukowych, ocenia jako godne uwagi i świadczące, że Habilitantka jest postrzegana przez ich redakcje jako ekspert.

Prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki w swojej recenzji, w części dotyczącej pozostałego dorobku naukowego osiągniętego po uzyskaniu stopnia doktora, grupuje publikacje dr Ewy Jończyk-Matysiak pod względem szczegółowych nurtów badań: fagi jako modulatory aktywności komórek eukariotycznych i układu obronnego (6 publikacji), status terapii fagowej w Polsce i na świecie (4 publikacje), możliwości stosowania fagów w leczeniu różnych zakażeń (8 publikacji), molekularne mechanizmy aktywności fagów (2 publikacje), własne hipotezy dotyczące stosowania fagów (9 publikacji) oraz odpowiedź układu obronnego na fagi stosowane w terapii (4 publikacje). Wszystkie te publikacje są dziełami zespołu kilku — kilkunastu współautorów, biologów i biochemików molekularnych, genetyków i lekarzy; jako pierwszy autor Habilitantka występuje w jednej, jako drugi w sześciu. Wszystkie prace ogłoszone zostały w bardzo dobrych periodykach międzynarodowych o wartościach IF 2 583 - 12,944. Recenzent stwierdza, że Habilitantka jest

współautorką cyklu projektów zakończonych publikacjami, a publikując liczne artykuły przeglądowe pokazała, że ma szerokie zainteresowania naukowe w racjonalnych proporcjach, przy czym wiodąca tematyka badawcza jest wyraźnie akcentowana. Współautorstwo z innymi badaczami jest dowodem umiejętności twórczej pracy zespołowej a dodatkowo z przedstawicielami innych jednostek pokazuje zdolności nawiązywania współpracy z zewnętrznymi zespołami badawczymi. Uwagę recenzenta zwraca jednak dominacja prac przeglądowych nad oryginalnymi (29 do 10) co określa aktywność Habilitantki bardziej jako propagatorki osiągnięć naukowych o interesującej ją tematyce niż kreatorki samodzielnych koncepcji badawczych, oraz także wysoka liczba współautorów. Z kolei do uzyskania stopnia doktora nauk biologicznych Habilitantka uzyskała poważne doświadczenia badawcze i została współautorką 6 publikacji w renomowanych czasopismach międzynarodowych, co Recenzent ocenia jako wynik bardzo dobry, z uwagą, że został wyraźnie wzbogacony o kwalifikacje zawodowe praktyczne, związane z projektem naukowym, i pozytywnie ocenia ten okres aktywności naukowej. Zwraca uwagę skromny udział w konferencjach naukowych po doktoracie, otrzymane nagrody i wyróżnienia z jednym wyjątkiem zamykają się do środowiska naukowego Wrocławia. Z kolei recenzje dla poważnych czasopism dowodzą według Prof. Międzobrodzkiego dużego potencjału naukowego.

Dr hab. Egbert Piasecki ocenia, że Habilitantka spełnia wymóg istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej instytucji naukowej, gdyż ma w swoim dorobku staże naukowe w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu i firmie Pure Biologics, związane z realizacją projektów badawczych.

Dr hab. Jacek Rybka także uważa, że dr Jończyk-Matysiak spełnia wymóg istotnej aktywności naukowej: kierowała dużym, konsorcyjnym projektem programu POIG pt. „Opracowanie i wdrożenie preparatu bakteriofagowego wykorzystywanego w leczeniu oraz profilaktyce zgnilców czerwii pszczoły miodnej”, realizowanym we współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu oraz firmami Pure Biologics i Bioscientia, jednocześnie odbyła też staże, bezpośrednio związane z realizowanymi pracami badawczymi: na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu oraz w firmie Pure Biologics, których efektami były publikacje oraz doniesienia konferencyjne wymienione w dokumencie „Wykaz osiągnięć naukowych”.

W podsumowaniu Komisja stwierdziła, że całkowity dorobek naukowy dr Ewy Jończyk-Matysiak spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Ocena dorobku organizacyjnego, dydaktycznego i popularyzatorskiego

Z dokumentacji przedstawionej w tym postępowaniu wynika, że dr Ewa Jończyk-Matysiak w okresie 01.02.2019–29.10.2021 była wykonawcą w projekcie „Baza Informacji Naukowych Wspierających Innowacyjne Terapie BINWIT (POPC.02.03.01-OO-0053/18. Współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Poddziałanie: 2.3.1 Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki. W okresie 1.03.2017–31.12.2019 pełniła funkcję kierownika w dużym konsorcyjnym projekcie: „Opracowanie i wdrożenie preparatu bakteriofagowego wykorzystywanego w leczeniu oraz profilaktyce zgnilców czerwii pszczoły miodnej”

otrzymanym w ramach konkursu POIR 4.1 A. i finansowanym przez NCBiR (nr projektu: POIR 04.01.04-00-0126/16). Projekt realizowany był w ramach konsorcjum zawartego między IITD PAN (Lider projektu), Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu oraz dwiema firmami biotechnologicznymi: Pure Biologies sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu oraz Bioscientia sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. Habilitantka brała udział w przygotowaniu przyznanego wniosku grantowego na zakup dużej infrastruktury badawczej do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. „Zaawansowany system do hodowli bakterii beztlenowych i mikroaerofilnych” w 2017 r. W okresie 01.04.2013–31.12.2015 była wykonawcą w projekcie „Innowacyjny bakteriofagowy preparat ochronny do stosowania w zespole stopy cukrzycowej” finansowanym przez NCBiR. Obecnie, od 01.06.2021, Habilitantka jest kluczowym wykonawcą / koordynatorem merytorycznym w projekcie: „Study of the composition of a bacteriophage preparation specific to multi-drug resistant *Acinetobacter baumannii* clinical strains” (ACIPHAGE), projekt w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego (Fundusze Norweskie) 2014-2021 za pośrednictwem NCBiR (nr umowy: NOR/SGS/ACIPHAGE/OI 92/2020-00).

W ramach działalności dydaktycznej dr Ewa Jończyk-Matysiak od 2018 roku pełni funkcję opiekuna pomocniczego doktoranta. Jest także opiekunem naukowym 5 prac magisterskich (3 prace już obronione, 2 prace w realizacji). Ponadto w latach 2017-2022 dr Ewa Jończyk-Matysiak była opiekunem praktyk studenckich 10 studentów uczelni polskich oraz opiekunem naukowym staży 2 studentów z zagranicy (University of Bristol, Anglia; Warwick Medical University, Anglia).

W ramach działalności organizacyjnej Habilitantka działała jako członek komitetu naukowego międzynarodowej konferencji: Viruses of Microbes (9-13 lipca 2018, Wrocław), członek komitetu organizacyjnego krajowej konferencji naukowo-szkoleniowej: „Postępy w profilaktyce i leczeniu zakażeń bakteryjnych: możliwości zastosowania terapii fagowej w pediatrii (17 czerwca 2016 r., Wrocław) oraz jako członek komitetu organizacyjnego międzynarodowej konferencji: „Clinical Phage Therapy 2015” (26 września 2015, Wrocław).

Habilitantka uczestniczyła również w akcji popularyzującej naukę poprzez uczestnictwo w audycji radiowej "Eureka" pt. „Innowacyjność i nauka w służbie polskiej gospodarce" (25.07.2017r. Program Pierwszy Polskiego Radia), w której przedstawiała możliwości praktycznego wykorzystania wyników uzyskanych w trakcie swoich badań naukowych.

Dr hab. Lidia Piechowicz stwierdza, że Habilitantka pełniła funkcję opiekuna pomocniczego doktoranta (od 2018r) oraz jest opiekunem naukowym 5 prac magisterskich. Ponadto w latach 2017-2022 dr Ewa Jończyk-Matysiak była opiekunem praktyk studenckich 10 studentów oraz opiekunem naukowym staży 2 studentów z zagranicy. Habilitantka uczestniczyła również w akcji popularyzującej naukę poprzez uczestnictwo w audycji radiowej. Recenzentka przedstawione osiągnięcia ocenia jako skromne, z uwagi jednak na zatrudnienie Habilitantki w placówce, która nie prowadzi regularnych zajęć dydaktycznych, w podsumowaniu, uważa powyższe działania dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie za wystarczające.

Dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej, podsumowując działalność dydaktyczną dr Ewy Jończyk-Matysiak, wspomina o funkcji jako opiekuna pomocniczego doktoranta od 2018 roku, opiece naukowej 5 prac magisterskich, w

tym 3 obronionych i 2 w realizacji, pełnieniu funkcji opiekuna praktyk studenckich 10 studentów z Uczelni polskiej i 2 z zagranicy w latach 2017- 2022, jednak uważa, taki dorobek dydaktyczny za stosunkowo skromny. Również dorobek popularyzatorski Habilitantki (1 występ radiowy) uważa za dalece niewystarczający, jako że popularyzacja jest zadaniem i misją pracownika nauki. Zaznacza jednocześnie, że za swoją pracę Habilitantka otrzymała szereg nagród, ale były to nagrody Zespołowe stąd trudno ocenić stopień Jej zaangażowania w ich otrzymanie. Z kolei, choć członkostwo w komitecie naukowym 1 konferencji międzynarodowej komitecie organizacyjnego 1 konferencji krajowej i 1 międzynarodowej Prof. Niedźwiedzka-Rystwej uważa za wynik skromny, niemniej ocenia go pozytywnie.

Dr hab. Monika Radlińska aktywność dydaktyczną dr Ewy Jończyk-Matysiak ocenia pozytywnie: pomimo faktu, że na Habilitantce nie ciąży obowiązki dydaktyczne, wykazała w ankiecie szereg takich aktywności, w tym opiekę na pięcioma magistrantami wrocławskich uczelni (trójka już wypromowana), opiekę nad 10 studentami polskimi oraz nad dwójką studentów z uczelni brytyjskich, a także funkcję promotora pomocniczego doktoranta IITD PAN.

Recenzentka, oceniając prowadzenie i realizację przez Habilitantkę grantów badawczych ma pewne wątpliwości, czy w projekcie NCBiR o akronimie API-FAG „Opracowanie i wdrożenie preparatu bakteriofagowego wykorzystywanego w leczeniu oraz profilaktyce zgnilców czerwiu pszczoły miodnej”, dr Ewa Jończyk-Matysiak pełniła faktycznie rolę kierownika i zarządzającego projektem (nie była w stanie znaleźć tego faktu w dostępnych źródłach, poza deklaracją Habilitantki). Dodatkowo stwierdza, że dr Ewie Jończyk-Matysiak nie udało się uzyskać innego finansowania badań w ciągu 7 lat od ukończenia doktoratu, co powinno być jest jedną z podstawowych umiejętności samodzielnego pracownika naukowego; uzupełniła jednak, że tym niemniej rola wykonawcy w tak dużych projektach, nadzorowanie i planowanie poszczególnych etapów ich realizacji jest również bardzo istotne. Przedstawioną aktywność o charakterze popularyzatorskim Prof. Radlińska ocenia jako niską.

Prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki ocenia dorobek dydaktyczny Habilitantki jako skromny jak na niesamodzielnego pracownika naukowego zatrudnionego w instytucie badawczym PAN, należy jednak wymienić zaangażowanie w opiekę nad dwoma stażystami obcokrajowymi oraz udział w ogólnopolskim programie radiowym, ale tylko jednym, przy braku innych form zaangażowania w proces dydaktyczny. Jak sądzi Recenzent, być może Habilitantka pominęła inne formy zaangażowania w propagowanie nauki w środowiskach szkolnych, grupach seniorskich czy organizowanych corocznie festiwalach nauki, w których być może brała udział. Przedstawione pozostałe osiągnięcia dowodzą według Recenzenta umiejętności organizacyjnych jak i sprawności w realizacji zespołowych projektów, co było możliwe dzięki predyspozycjom Habilitantki i Jej umiejętności włączania się do silnych zespołów badawczych złożonych z wielu doświadczonych współpracowników.

Dr hab. Egbert Piasecki ocenia działalność dydaktyczną, popularyzatorską i organizacyjną Habilitantki jako skromną, co jego zdaniem wynika w dużej mierze z braku obowiązku prowadzenia działalności dydaktycznej w instytutach PAN.

Dr hab. Jacek Rybka, podsumowując działalność dydaktyczną habilitantki: opiekę naukową pięciu prac magisterskich, w tym trzech obronionych, opiekę nad doktorantem oraz opiekę nad dziesięcioma praktykami studenckimi i dodatkowo

praktykami dwóch studentów zza granicy, przyznaje, że działalność ta nie jest duża, jednak, zważywszy że Instytuty PAN nie prowadzą formalnej działalności dydaktycznej pierwszego i drugiego stopnia, jest to wynik satysfakcjonujący.

Wniosek końcowy

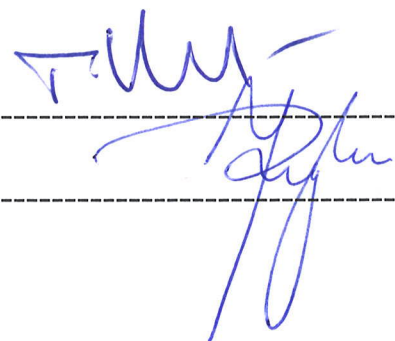
W podsumowaniu Komisja stwierdza, że osiągnięcia naukowe dr Ewy Jończyk-Matysiak wnoszą istotny wkład w rozwój reprezentowanej przez Nią dyscypliny. Habilitantka posiada doświadczenie w realizacji projektów badawczych, a Jej aktywność naukowa prowadzona w więcej niż jednej instytucji naukowej spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478). Tym samym Komisja popiera wniosek o nadanie dr Ewie Jończyk-Matysiak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Głosowanie odbyło się w trybie jawnym, w pełnym składzie komisji, a jego wyniki były następujące: oddano 7 głosów, w tym 7 za pozytywnym zaopiniowaniem i poparciem wniosku o nadanie dr Ewie Jończyk-Matysiak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Komisja habilitacyjna przedkłada Radzie Naukowej Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda PAN we Wrocławiu podjętą uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Ewie Jończyk-Matysiak stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski – przewodniczący

dr hab. Jacek Rybka – sekretarz

**Protokół z posiedzenia komisji habilitacyjnej z dnia 4 kwietnia 2023 r.
powołanej w postępowaniu
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w
dyscyplinie nauki biologiczne,
wszczętym na wniosek dr Ewy Jończyk-Matysiak**

Posiedzenie komisji habilitacyjnej odbyło się w dniu 4 kwietnia 2023 roku o godz. 13.30 w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu z użyciem platformy wideokonferencyjnej MS Teams. Komisja obradowała w składzie: prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski - przewodniczący komisji, dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej - recenzent komisji, dr hab. Lidia Piechowicz - recenzent komisji, dr hab. Monika Radlińska - recenzent Komisji, prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki - recenzent komisji, dr hab. Egbert Piasecki - członek komisji, dr hab. Jacek Rybka - sekretarz komisji. Komisja obradowała w pełnym siedmioosobowym składzie.

Posiedzenie przebiegało według następującego porządku:

1. Otwarcie posiedzenia i prezentacja członków komisji.
2. Przedstawienie propozycji porządku posiedzenia, przyjęcie przez głosowanie.
3. Dotychczasowy przebieg postępowania - sekretarz komisji.
4. Prezentacja sylwetki naukowej Habilitantki - sekretarz komisji.
5. Prezentacja recenzji i omówienie ich konkluzji oraz przedstawienie opinii przez wszystkich członków komisji i dyskusja w zakresie oceny osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci cyklu publikacji.
6. Prezentacja recenzji i omówienie ich konkluzji oraz przedstawienie opinii przez wszystkich członków komisji i dyskusja w zakresie pozostałego dorobku naukowego w tym istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni/instytucji naukowej.
7. Prezentacja recenzji i omówienie ich konkluzji oraz przedstawienie opinii przez wszystkich członków komisji i dyskusja w zakresie dorobku dydaktycznego, działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej.
8. Podsumowanie recenzji, opinii i dyskusja dotycząca osiągnięć w przedmiotowym postępowaniu habilitacyjnym.
9. Głosowanie uchwały komisji.
10. Informacja o przygotowaniu dokumentów.
11. Zakończenie posiedzenia.

Przedstawiony przez sekretarza komisji habilitacyjnej program posiedzenia został przyjęty przez wszystkich członków komisji w zaproponowanej formie jednogłośnie w głosowaniu jawnym.

Przystępując do oceny osiągnięcia naukowego Habilitantki wszyscy członkowie komisji habilitacyjnej potwierdzili, że zapoznali się z pełną dokumentacją wniosku Habilitantki oraz ze sporządzonymi recenzjami.

Przewodniczący Komisji, prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski, prowadzący posiedzenie Komisji Habilitacyjnej, poprosił sekretarza komisji dr hab. Jacka Rybkę o zreferowanie dotychczasowego harmonogramu postępowania habilitacyjnego dr Ewy Jończyk-Matysiak. Następnie dr hab. Jacek Rybka w skrócie przedstawił sylwetkę naukową Habilitantki.

W kolejnym punkcie posiedzenia prof. Tadeusz Kaczorowski zwrócił się do recenzentów o przedstawienie oceny osiągnięcia naukowego, będącego podstawą do ubiegania się dr Ewy Jończyk-Matysiak o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Wszyscy recenzenci w tym postępowaniu: dr hab. Lidia Piechowicz, dr hab. Monika Radlińska, dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej i prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki przedstawili swoje oceny i w

pełni podtrzymali uwagi i wnioski zawarte w recenzjach. W konkluzji swojej oceny recenzenci wskazali, że publikacje wchodzące w skład osiągnięcia dr Ewy Kończyk-Matysiak są powiązane tematycznie, prace przeglądowe stanowią kompendium wiedzy dla osób zainteresowanych poszukiwaniem i izolacją fagów, prace doświadczalne zaś mają wysoką wartość praktyczną, stanowią podwalinę dla praktyki i technologii preparatów fagowych, świadczą też o dużym doświadczeniu laboratoryjnym Habilitantki. Recenzenci zwrócili uwagę, że prace te stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny i mogą być cennym wkładem do powstających terapii bakteriofagowych, tym samym przedstawione osiągnięcie spełnia wymogi Ustawy. Wskazano także na wysokie wartości wskaźników naukowych publikacji. Recenzenci wskazali także słabe strony osiągnięcia habilitacyjnego. I tak, pierwsza praca doświadczalna w cyklu posiada tytuł tożsamy z tytułem pracy doktorskiej Habilitantki, co wskazuje, że wyniki pochodzą z Jej pracy doktorskiej; prof. Jacek Międzobrodzki uznał, że praca ta nie może stanowić części osiągnięcia habilitacyjnego. Duża liczba autorów przedstawionych publikacji utrudnia określenie wkładu Habilitantki w powstanie tych prac, oraz określenie jej udziału w eksperymentach badawczych. Niewłaściwe było także w opinii recenzentów włączenie w skład osiągnięcia aż dwu prac przeglądowych. Uznano ogólną konstrukcję osiągnięcia za ubogą, stanowiącą bardziej podwalinę techniczną dla tej dziedziny badań, niż przedstawienie nowych koncepcji, minimalnie spełniającą wymogi określone aktualnymi przepisami.

Na prośbę przewodniczącego opinię o osiągnięciu naukowym przedstawili pozostali członkowie komisji. Dr hab. Egbert Piasecki, członek komisji, wskazał na trudność jaką sprawia duża liczba autorów przedstawionych prac w ustaleniu wkładu Habilitantki, oraz stwierdził, że tytuł Jej doktoratu, tożsamy z tytułem jednej z prac budzi pewien niepokój, jednak z uwagi na obowiązując przepisy uznaje to osiągnięcie. Wskazał także na widoczny intensywny rozwój naukowy Habilitantki. Podobne wątpliwości przedstawił dr hab. Jacek Rybka, sekretarz komisji, wskazując jednak, że z informacji uzyskanych od Habilitantki wynika, że w wymienionej wyżej pracy tylko część wyników pochodzi z okresu realizacji pracy doktorskiej, i oceniając, że osiągnięcie spełnia wymogi formalne. Przedstawił także swoją ocenę Habilitantki, wskazując na jej pracowitość i duży potencjał naukowy a także aktywność w dużym zespole naukowym z określonymi zadaniami wewnątrz zespołu, co wpływa na kwestie autorstwa w publikacjach.

Przewodniczący, prof. Tadeusz Kaczorowski, wskazał na powstającą ostatnio dużą liczbę prac przeglądowych dotyczących bakteriofagów, wskazał, że o ile przedstawione w osiągnięciu prace są napisane dobrze, o tyle autoreferat sprawia wrażenie powierzchownego.

Następnie rozpoczęto dyskusję na temat pozostałego dorobku naukowego Kandydatki, w tym istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej instytucji naukowej. Recenzenci wskazali na działalność kandydatki jako aktywnego członka społeczności naukowej, kierownika projektu i wykonawcę w szeregu innych projektów badawczych, wysokie parametry naukowe dorobku naukowego i dwa patenty. Jako słabości dorobku recenzenci wymienili dużą przewagę prac przeglądowych nad oryginalnymi, co wskazuje na aktywność Habilitantki raczej jako propagatorki niż kreatorki samodzielnych osiągnięć badawczych, brak kierowania innymi grantami, brak zgłoszonych współprac międzynarodowych. Przedstawioną aktywność naukową, realizowaną poza macierzystą jednostką, uznano za słabą i dyskusyjną, jednak uznano, że ustawa dopuszcza taką formę tej aktywności, tak więc uznano ją za spełnienie wymogów określonych przepisami. Ogólnie dorobek Recenzenci uznali za słaby, jednak wystarczający dla wypełnienia wymogów ustawy.

Dr hab. Egbert Piasecki uznał, że dorobek spełnia warunki ustawowe, uznał przedstawione staże, oprócz pobytu w Wuhan, który w jego opinii był nie stażem naukowym a szkoleniem. Dr hab. Jacek Rybka uznał za spełnione warunki ustawy dotyczące przedstawionego dorobku, wskazał jednocześnie na wysoką

konkurencyjność dyscypliny medycznego zastosowania bakteriofagów i intensywną współpracę Laboratorium Bakteriofagowego, która jednak realizowana była na miejscu, we Wrocławiu, poprzez liczne wizyty gości zagranicznych.

Przewodniczący, prof. Tadeusz Kaczorowski wskazał na coraz mniejsze zainteresowanie młodych naukowców polskich długimi stażami zagranicznymi, z czego zapewne wynika łagodzenie wymogów ustawy.

Następnie rozpoczęto dyskusję na temat osiągnięć organizacyjnych i dydaktycznych Kandydatki. Osiągnięcia organizacyjne uznano skromne, choć wskazano na członkostwo w komitetach organizacyjnych konferencji międzynarodowych, podobnie oceniono dorobek popularyzatorski Habilitantki. Dorobek dydaktyczny uznano za niewysoki, jednak członkowie komisji wskazywali na specyfikę realizacji działalności dydaktycznej w Instytutach Polskiej Akademii Nauk.

W podsumowaniu dyskusji przewodniczący, recenzenci i członkowie komisji ocenili osiągnięcie wskazane przez Habilitantkę oraz Jej pozostały dorobek pozytywnie, choć przy zauważeniu wszystkich słabości zarówno osiągnięcia jak i pozostałego dorobku.

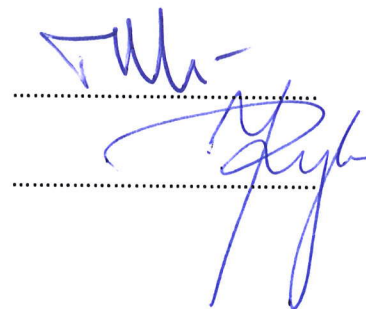
Po zakończeniu dyskusji przewodniczący, prof. Tadeusz Kaczorowski, poprosił o odczytanie tekstu Uchwały komisji. Wobec braku uwag pozostałych członków komisji do przedstawionego tekstu, poddał pod głosowanie Uchwałę wraz z uzasadnieniem (Załącznik), zawierającym opinię komisji w sprawie wniosku o nadanie dr Ewie Jończyk-Matysiak stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne. Członkowie komisji w głosowaniu jawnym jednogłośnie przyjęli Uchwałę (7 głosów za przyjęciem, brak głosów przeciwnych, brak głosów wstrzymujących się).

Posiedzenie komisji realizowane było w trybie zdalnej wideokonferencji, stąd uzgodniono następnie sposób obiegu dokumentów, wytworzonych w toku prac komisji, zapewniający ich właściwą akceptację.

Wobec braku dalszych głosów w dyskusji prof. Tadeusz Kaczorowski, Przewodniczący, zamknął posiedzenie komisji habilitacyjnej.

prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski - przewodniczący Komisji

dr hab. Jacek Rybka - sekretarz Komisji

Treść Protokołu zaakceptowali członkowie komisji habilitacyjnej

dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej - recenzent Komisji

dr hab. Lidia Piechowicz - recenzent Komisji

dr hab. Monika Radlińska - recenzent Komisji

prof. dr hab. Jacek Międzobrodzki - recenzent Komisji

dr hab. Egbert Piasecki - członek komisji